

č. 5/2024, ročník 9
NOVEMBER – DECEMBER 2024, nepredajné.

Trenčín región

• ŽUPNÝ MAGAZÍN S PRÍLOHOU O CESTOVNOM RUCHU •

LAVIČKA S KRÁĽOVSKÝM VÝHLÁDOM NA HRAD

strana VI

Aktuálne z TSK

strana 3

BATOH PLNÝ ZÁŽITKOV I ODMIEN JE ROZDANÝ

Hlavnú turistickú sezónu v Trenčianskom kraji opäť spestrila zábavná aktívna kampaň z dielne KOČR Trenčín región.

Na konci kraja

strana I – III

PRÍBEH KAMENCA: HANDRY, PAPIER, SYRY

V regióne hornej Nítry, presnejšie v južnej časti Prievidzskej kotliny, leží dedina nazvaná Kamenec pod Vtáčnikom.

TSK

strana 10

DEŇ OTVORENÝCH DVERÍ AJ S TORTOU

Úrad Trenčianskeho samosprávneho kraja po roku opäť otvoril svoje dvere dokorán a privítal stovky návštevníkov.

BABIE LETO NÁM NAPRAVILO CHUTE

Priatel'ia, komu sa tohtoročné leto zdalo na turistiku príliš horúce, jeseň sa mu odmenila lepšími podmienkami. Na svoje si dokonca prišli aj hubári, ktorí už ani nedúfali v nádielku mimimálne do vianočnej kapustnice. A keď sme už pri Vianociach, v tomto čísle máme pre vás pripravené aj špeciálne štedrovečerné menu. Do redakcie sme priebežne dostali niekoľko výnimočných tipov na vylepšenie tradičných jedál. Budeme radi, ak niektoré vyskúšate a pode-

líte sa s nami o svoje dojmy. Magazín Trenčín región, ktorý sa vám práve dostal do rúk, ponúka tipy na overené miesta aj menej známe zákutia Trenčianskeho kraja. Na takéto „chodničky“ nás lákala aj letná rodinná turistická hra, do ktorej sa zapojilo viac ako 300 turistov a tí navštívili sedmičku výnimočných miest v

kraji. Okrem „batohov“ plných zážitkov si odniesli aj malú pozornosť. Keď sme už pri vyhodnoteniach, predstavíme vám aj víťaza ankety Strom roka, do ktorej boli nominované až dva stromy z nášho regiónu. Nechýba ani obľúbená rubrika Na konci kraja. Tentoraz sme sa zasta-

vili v Kamenci pod Vtáčnikom, odkiaľ pochádza tohtoročná najlepšia slovenská bryndza. A ak sa už tešíte na dlhé zimné večery v spoločnosti knihy, jednu z dielne Trenčianskeho múzea vám predstavíme. V hlavnej úlohe je Matúš Čák. Verím, že aktuálne vydanie magazínu Trenčín regiónu vás opäť príjemne prekvapí a motivuje do ďalšieho spoznávania Trenčianskeho kraja.

Radovan Stoklasa, šéfredaktor

CYKLISTICKÝ DIALÓG ZMIERENIA A SPOLUPRÁCE

Od synagógy ku kostolu sa už tretí rok po sebe spoločne previezli zástupcovia židovskej a katolíckej obce, ale i široká verejnosť. Spoločným výjazdom na bicykli dávajú spoločnosti jasné gesto zmierenia a spolupráce.

Od prvého ročníka „cyklistického dialógu“ sa zmenil najmä interiér trenčianskej synagógy, ktorý prešiel rozsiahlou rekonštrukciou. „Keď sme začínali, vo vnútri to vyzeralo naozaj žalostne. Dnes je synagóga krásne prerobená a budem mať obrov-

skú radosť, ak sa ju v priebehu nasledujúcich ročníkov tohto podujatia podarí obnoviť zvnútra aj zvonku,“ povedal Martin

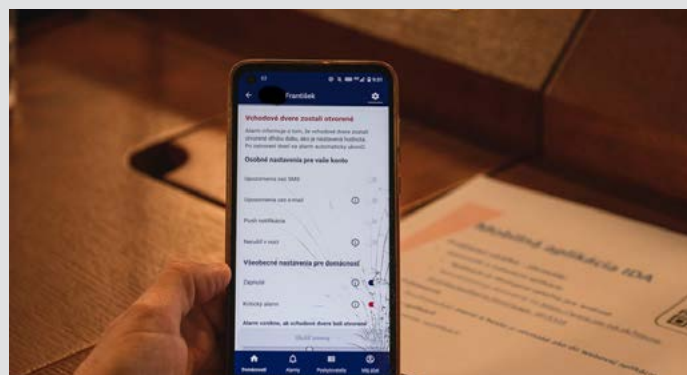
Kramár, generálny vikár Žilinskej diecézy a zároveň jeden z hlavných organizátorov cyklo-výjazdu.

V pelotóne nechýbali ani zamestnanci Trenčianskej župy, ktorí spolu s predstaviteľmi mesta Trenčín a členmi Vrchárskej koruny Trenčianska prišli podporiť toto unikátne podujatie na Slovensku. Spoločná spoločenská aktivita kňaza a rabína je podľa Martina Kramára tiež dôležitým symbolickým gestom obnovovania vzťahov a vzájomného dialógu medzi predstaviteľmi katolíckej cirkvi a Ústredného zväzu židovských náboženských obcí na Slovensku. Gabriela Stoklasová

IDA už aj ako aplikácia

Upozornenia vo forme SMS správy, ktoré posiela systém IDA dohľadajúcim osobám, je možné presmerovať do mobilnej aplikácie IDA. Inteligentná domáca asistentka, moderná sociálna služba z dielne TSK, posiela informácie o neštandardných situáciách klientov ich dohľadajúcim osobám formou SMS správy. V telefónoch s Androidom si už môžete stiahnuť mobilnú aplikáciu IDA a upraviť si posielanie alarmov vo forme notifikácií. „Mobilná aplikácia prináša push notifikácie, ktoré si vedia používatelia nastaviť na

informačné alebo kritické alarmy. Aplikácia IDA funguje na rovnakom princípe ako webová aplikácia IDA, prihlasovacie údaje sú totožné. Ak si chcete pre niektorý z alarmov ponechať notifikácie vo forme esemesky alebo e-mailu, môžete tak urobiť, závisí od vašich preferencií,“ vysvetlila za dodávateľa systému IDA projektová manažérka Janka Lojková. Mobilná aplikácia pomáha eliminovať množstvo SMS upozornení, ktoré systém zasiela. V porovnaní s webovou aplikáciou sa s ňou lepšie pracuje a k údajom z alar-

mov sa dohľadajúce osoby dostanú jedným kliknutím. Skúsenosti so systémom IDA má už približne 600 domácností naprieč celým Trenčianskym krajom. Inteligentná domáca asistentka aktuálne dozerá na 500 osôb, pre 100 ďalších bola

prechodným riešením, ktoré pomohlo na určitý čas. Ak chcete, aby IDA priniesla viac pohody aj do vašej rodiny, kontaktujte nás na telefónnom čísle 032/6555 567 alebo 032/6555 235.

Milan Petrik

BATOH PLNÝ ZÁŽITKOV I ODMIEN JE ROZDANÝ

Hlavnú turistickú sezónu v Trenčianskom kraji opäť spestrila zábavná aktívna kampaň z dielne KOČR Trenčín región. Tento rok prišla s batohom, ktorý bolo treba naplniť zážitkami. Tie si z leta odniesli turisti všetkých vekových kategórií, no najviac prázdninujúce deti s rodičmi a so starými rodičmi. Cieľom hry bolo navštíviť 7 menej známych lokalít Trenčianskeho kraja. „Nakoľko má letná hra už aj svoju stabilnú základňu súťažiacich, snažíme sa vybrať vždy nové a niečím zaujímavé lokality. V aktuálnom ročníku to boli miesta, ktoré pozná málokto,“ priblížil výkonný riaditeľ KOČR Trenčín región Pavol Štefčík. Spoločným menovateľom bola

rozmanitosť a najmä náročnosť vhodná aj na rodinné výlety. „Chceme deti motivovať, nie znechutiť, preto každá trasa predstavovala zaujímavý ro-

dinný výlet s rôznymi možnosťami v okolí. V každom ciele čakal na návštevníkov pod QR kódom ukrytý piktogram, ktorý bol dôležitou súčasťou hry,“ doplnil Štefčík.

Vďaka naskenovaným QR kódom vznikla aj zaujímavá štatistika. Každé miesto naskenovali v priemere 220-krát. Podľa marketingovej manažérky KOČR Trenčín región Petry Gabrielovej z toho možno predpokladať, že každá lokalita zaznamenala minimálne identický počet unikátnych návštev. „Nakoľko miesta prevažne navštevovali rodiny či

skupiny spolu, skenovania neodrkadujú presný počet návštevníkov, ktorí sa do súťaže zapojili. Priniesli však zaujímavé zistenia o návštevnosti,“ priblížila Gabrielová s tým, že jednotlivé miesta navštívili aj turisti z Českej republiky či dokonca z USA, Fínska a Nemecka.

V októbri, po skončení súťaže, sme pri obrej lavičke v Lednici spoznali 12 výhercov hlavných cien: Víkendový pobyt pre celú rodinu v Glamping rezort v Kamenci pod Vtáčnikom a Relax pobyt pre 2 osoby v Rezorte Sivý Kameň. Ďalej to boli zážitky v podobe Jazdy na Dračej lodi pre celý tím, ktorú venoval Paddle cup – trenčianske preteky na paddleboardoch a plavba po Váhu pre celú rodinu, ktorú venoval Armanis – zážitkové plavby po Váhu. Ceny dopĺňali dve rodinné vstupenky na Trenčiansky hrad, ktoré venovalo Trenčianske múzeum v Trenčíne, a dva rodinné vstupy na hrad Beckov od n.o. Hrad Beckov. Zoznam cien uzatvorili tri retro turistické batohy s rôznymi darčekom, ktoré padnú vhod každému turistovi.

„O počte zapojených súťažiacich svedčí množstvo rozdанных originálnych tričiek, ktoré získali výmenou za vyplnený herný plánik. Grafika tričiek je unikátna a pre Trenčín región ju pripravil umelec a rodák z Trenčína Matej Kvasňovský, známy aj pod menom KvasoArt. Takýchto tričiek sme rozdali takmer tristo. S distribúciou odmiern a kontrolou plánikov nám pomohli kultúrne a turistické informačné centrá v kraji, za čo im veľmi pekne ďakujeme,“ ozrejmila predsedníčka KOČR Trenčín región Eva Dudová Frývaldská.

STROMY ROKA 2024 SÚ Z NÁŠHO KRAJA

V tohtoročnom celoslovenskom finále ankety Strom roka zastupovali Trenčiansky kraj dva stromy. Hruška z Bošáče a vrbá z Prievidze. Kraj si väčší úspech ani nemohol priať, z tucta finalistov obsadili tieto dva stromy prvé dve priečky. Hruška planá z Bošáče sa stala víťazom v ankete Strom roka 2024. Titul tak opäť putuje do mekky slovenského ovocnárstva. Stará hruška z úpätia vrchu Lysica získala okrem víťazstva aj možnosť reprezento-

vať Slovensko v súťaži Európsky strom roka. Už na jar Úspech v ankete zaznamenala aj druhá nominácia z Trenčianskeho kraja. Vrbá biela – smútočná, ktorú pri prievidzskom železničnom priechodí vysadil prvý správca tunajšej železničnej stanice. Napriek tomu, že tento typ stromu nepatrí k dlhovekým, táto vrbá má už takmer 130 rokov. V ankete sa umiestnila na druhom mieste hneď za kopaničiarskou hruškou z Bošáče.

zdroj: Ekopolis/Martin Babarik

ČO BUDE SO ŽUPNÝMI NEMOCNICAMI? KRAJ HĽADÁ EFEKTÍVNY A UDRŽATEĽNÝ MODEL ICH ĎALŠIEHO FUNGOVANIA

Najdiskutovanejšou témou septembrového zastupiteľstva TSK bolo uznesenie, prostredníctvom ktorého kraj ponúkol tri krajské nemocnice samosprávam v ich spádovej oblasti za 1 euro. Ide o nemocnice v Považskej Bystrici, Myjave a v Bojniciach.

„V máji ma poslanci zaviazali nastaviť ďalšie fungovanie nemocníc, nájsť ich trvalo udržateľný spôsob fungovania. V rámci Konceptie rozvoja zdravotníctva v TSK do roku 2030 máme vypracovanú analýzu, ktorá načrtla možné scenáre. No kým sa definitívne rozhodneme, prednostne ponúkame prevzatie krajských nemocníc samosprávam v ich spádovej oblasti. Ak by samosprávy súhlasili, presun vieme uskutočniť v priebehu niekoľkých dní. Vyhňeme sa tak iným alternatívam, ktoré nám odporúča Konceptia zdravotníckej starostlivosti TSK do roku 2030. Trenčianska župa za posledných desať rokov investovala do svojich troch nemocníc viac ako 60 miliónov eur. Predaj nemocníc do súkromných rúk odmietam,“ predostrel župan Jaroslav Baška, pričom v hre sú podľa neho manažérska zmluva či prenájom. O prenájom v rámci verejnej výzvy prejavili predbežný záujem dve spoločnosti. „To však neznamená, že do prípadne vyhlásenej súťaže sa nemôžu zapojiť aj ďalšie. Ak k takej súťaži príde,“ ukončil tému predseda kraja.

Študenti skvele reprezentujú seba, kraj i Slovensko

Novinkou zasadnutia krajského zastupiteľstva je ocenenie úspešných študentov, ktorí reprezentujú seba, školu aj kraj na medzinárodnej pôde. Tentoraz to bol ako Pavol Rágula, štvrták

z Gymnázia Dominika Tatarku v Považskej Bystrici. Tento rok v máji sa zúčastnil majstrovstiev sveta v silovej disciplíne bench press v americkom Austine, odkiaľ si odniesol prvé miesto a stal sa majstrom sveta v tejto disciplíne v kategórii dorastencov do 66 kg. Druhým bol Michal Lajčiak, žiak Strednej priemyselnej školy v Dubnici nad Váhom (študijný odbor Mechatronika), ktorý v Los Angeles reprezentoval školu aj kraj na najprestížnejšej celosvetovej súťaži vedeckých projektov žiakov do 20 rokov. V obrovskej konkurencii získal so svojím projektom robotického roja špeciálnu cenu – Cenu Nadácie kráľa Abdulaziz a jeho spoločníkov pre nadanie a kreativitu a zlatú medailu za prvé miesto. Žiak Obchodnej akadémie Milana Hodžu v Trenčíne, Ctibor Karol Strmenský, zas uspel na Majstrovstvách sveta INTERSTENO v Katoviciach, kde získal bronzovú medailu za 3. miesto v 10-minútových odpisoch vo viacerých jazykoch, v konkurencii účastníkov z 29 krajín sveta. V oceňovaní takýchto výnimočných aktivít hce župa pokračovať, keďže v kraji máme veľa študentov, ktorí mu robia dobré meno.

Poslanci schválili skromnejší rozpočet

Poslanci schválili druhú zmenu tohtoročného rozpočtu. „Po prvý raz, čo som županom, sme

pristúpili k zníženiu rozpočtu pre rok 2024-2026. Zníženie nastalo na strane príjmov aj výdavkov. Podobné problémy majú viaceré župné či obecné samosprávy. Problém nastane aj pri tvorbe budúročného rozpočtu, keďže krajinu čaká potrebná konsolidácia,“ povedal na tlačovom brífingu predseda TSK.

Na druhej strane kraj využíva prostriedky z Fondu spravodlivej transformácie, ktorý je určený pre okresy Prievidza a Partizánske. Poslanci schválili dva podané školské projekty. Stredné odborné školy a duálne vzdelávanie na hornej Nitre cez tieto projekty dostanú spolu až 14 miliónov eur. „Sľubujeme si od toho kvalifikovaných ľudí pripravených pre prax. To, že vzdelanostná štruktúra prejaví väčší záujem firmam investovať v tomto regióne. Teším sa, že prichádza investor do mesta Nováky,“ uviedol župan.

Krajský parlament v septembri schválil aj personálnu zmenu, tentoraz riaditeľa Verejnej knižnice Milana Rešetku v Trenčíne. Stal sa ním dlhoročný pracovník knižnice Peter Martinák, pričom do funkcie je menovaný na päť rokov. Jedna z dôležitých úloh, ktorá pred novým riaditeľom stojí, je rekonštrukcia budovy knižnice. Termín je pritom viazaný k podujatiu Trenčín - Európske hlavné mesto kultúry 2026.

Záujem o kraj rastie, hovoria čísla KOČR

Poslanci si na septembrovom rokovaní vypočuli aj Výročnú správu KOČR Trenčín región za rok 2023. Podľa slov Pavla Šte-

fčíka, výkonného riaditeľa organizácie, v minulom roku stúpila návštevnosť Trenčianskeho kraja, počet prenocovaní aj výška tržieb ubytovacích zariadení.

Krajská organizácia cestovného ruchu Trenčín región v roku 2023 pokračovala vo vydávaní obľúbeného periodika, v rámci marketingovej činnosti sa venovala sociálnym sieťam. Počas letných mesiacov pozvala návštevníkov spoznávať Trenčiansky kraj prostredníctvom hry „Po stopách škriatka Trenčanka“ a tiež vďaka obľúbenej relácii „S úsmevom po Slovensku“. Pribudla tiež drobná turistická infraštruktúra – podarilo sa uzatvoriť projekt „Okno do minulosti“, posledná, siedma sklenená tabuľa s historickým vyobrazením líniovej kresby hradu pribudla v Považskom Podhradí, pod Považským hradom. Ten sa dostal aj do obsahu aplikácie z dielne Trenčín región Hradu 3D. Štatistiky cestovného ruchu v roku 2023 vykazovali nárast takmer v rámci všetkých kľúčových ukazovateľov – návštevnosti, prenocovaní aj výške tržieb ubytovacích zariadení.

**Najbližšie
zasadnutie
krajského
zastupiteľstva
bude**

**25. 11.
2024**

FÓRUM TSK: ČO NA TO POSLANCI?

JOZEF TRSTENSKÝ, VICEŽUPAN

Návrh na udelenie súhlasu s odoslaním ponuky na prevádzkovanie nemocníc v zriaďovateľskej pôsobnosti kraja miestnym samosprávam

„Naše nemocnice ročne vytvárajú dlh asi 10 miliónov eur. Otázka na nás všetkých je: kto a dokedy to bude ešte platiť? Kraj už nemá peniaze. Bude sa spoliehať, že štát bude oddlžovať nemocnice? Keď s tým v rámci konsolidácie štát jedného dňa prestane, nemocnice sa dostanú do konkurzu a potom ich môže prevziať len súkromník. Nemocnice sa musia naučiť fungovať tak, aby nevytvárali dlh.“

RUDOLFA NOVOTNÁ

Návrh na udelenie súhlasu s odoslaním ponuky na prevádzkovanie nemocníc v zriaďovateľskej pôsobnosti kraja miestnym samosprávam

„Tento stav sme nespôsobili, ale jeho dôsledky znášame všetci. Často sa ako negatívny prípad spomína nemocnica v Bánovciach nad Bebravou.

Vtedajší (mestský) poslanci ponúkli zadlženú nemocnicu za 1 korunu súkromníkovi, ktorý sa mal snažiť o jej záchranu. Máme skúsenosť s predajom, tá je negatívna. Máme skúsenosť s krajskými nemocnicami, až na jeden prípad je to tiež negatívna skúsenosť. Mali by sme, ako povedal kolega Žďársky, spraviť všetko, aby nemocnice prevzal štát a prebral nad nimi aj zodpovednosť.“

PETER DAŇO

Návrh na udelenie súhlasu s odoslaním ponuky na prevádzkovanie nemocníc v zriaďovateľskej pôsobnosti kraja miestnym samosprávam

„Robím v nemocnici v Ilave 38 rokov. Od samého začiatku je v štátnych rukách. V čase rozkvetu sme mali 12 oddelení, robilo sa do tisíc pôrodov, 1400 – 1500 celkových anestézií. A potom začala nemocnica upadať – 20 kilometrov jedným smerom máme považskobystrickú nemocnicu, 20 kilometrov druhým smerom zase máme trenčiansku. Za takýchto okolností nemohla ilavská nemocnica plnohodnotne fungovať. Tlak zo strany poisťovní bol taký veľký, že postupne prestala zazmluvňovať traumatologické oddelenie a ostatné oddelenia limitovala tak, že dnes tam zostalo len doliečovacie oddelenie, jednodňová chirurgia a jednodňová gynekológia. To je

všetko. Nie je pravda, že štát je dobrým majiteľom nemocníc. Tiež nie je pravda, že by ilavská nemocnica „prežila“, ak by bola župnou.“

ŠIMON ŽĎÁRSKY

Návrh na udelenie súhlasu s odoslaním ponuky na prevádzkovanie nemocníc v zriaďovateľskej pôsobnosti kraja miestnym samosprávam

„Keďže sa cítim ako mladý lekár, možno treba povedať, prečo tu mladí neostávajú alebo sa nevracajú. Ja som ten, ktorý sa z Česka vrátil, študoval som aj vo Viedni, v Španielsku. A keď som prišiel, ostal som v nemom úžase z toľkej byrokracie. Nemohol som pracovať, lebo som mal diplom z Karlovej univerzity, ktorý bol písaný po latinsky. Ministerstvo školstva potrebovalo preklad. Systémovou chybou sú podmienky atestácie. Nevytvárame tu podmienky, aby sa lekári vrátili, nevíťame ich tu s

otvorenou náručou, ale hádže im poľenú pod nohy.“

ELEONÓRA PORUBCOVÁ

Návrhy na zabezpečenie realizácie a spolufinancovania projektov v rámci európskych štrukturálnych a investičných fondov.

„My ako gymnázium nemôžeme žiadať o financie z Fondu spravodlivej transformácie. Pritom 71 % technickej inteligencie pochádza z gymnázií. A do gymnázií neinvestujeme v tomto zmysle ani cent. Ťažko tu potom udržať ľudí, hovoriť im, že raz sa bude aj tu investovať. Považujem to za nespravodlivú transformáciu hornej Nitry. To, že sú z nej vylúčené gymnáziá, je krátkozraké.“

Fórum TSK

Máte podnet či námet týkajúci sa nášho Trenčianskeho kraja alebo otázku pre niektorého zo súčasných župných poslancov? Sú vo vašom okolí témy z oblasti dopravy, školstva, zdravotníctva, sociálnych vecí či kultúry, ktoré vás trápia a nevíťate si s nimi dať rady? Je tu nová rubrika FÓRUM. Na email forum@trenclinregion.sk odošlite tému a my vám čo najrýchlejšie sprostredkujeme odpoveď od kompetentných. Tešíme sa na všetky správy.

OCENENÍ UMELCI KRAJA

Podujatie Flores Musarum každoročne oceňuje jednotlivcov a kolektívy za ich výnimočný prínos pre kultúrny život Trenčianskeho kraja. „Vážim si všetkých, ktorí sa starajú o zachovanie kultúry a tradícií a vnášajú tam aj svoj podpis,“ povedal predseda TSK Jaroslav Baška. Tento rok si ocenenie Flores Musarum prevzalo 17 laureátov z rôznych oblastí kultúrneho života. „Pre inštitúcie, ktoré organizujú toto

podujatie, a aj pre Trenčiansky kraj bude rok 2026 veľmi dôležitý. Trenčín bude Európske hlavné mesto kultúry a máme pred sebou zaujímavé projekty. Verím, že aj títo ľudia prispejú do kytice nápadov a podujatí, ktoré budú sprevádzať Európske hlavné mesto kultúry,“ dodal.

Atmosféru večera obohatilo vystúpenie koncertných umelcov Marty Turčanovej, Zuzany Budinskej a Martina Budinského.

ŠTUDENTI UŽÍVAJÚ UNIVERZITNÉ E-BIKY A E-SKÚTRE

Na Trenčianskej univerzite Alexandra Dubčeka v Trenčíne študenti a zamestnanci využívajú sharovanie, teda požičiavanie elektrobicyklov a skútrov. Pomocou e-bicyklov či skútrov, ktoré sú umiestnené priamo v areáloch fakúlt Trenčianskej univerzity, si môžu uľahčiť presúvanie po meste alebo medzi fakultami.

Ide o absolútnu novinku v podmienkach slovenských univerzít a vysokých škôl. Trenčianska univerzita, ktorá má všetky fakulty a pracoviská sieťované cez e-mobilitu, tým chce prispieť k ochrane životného prostredia. Elektromobilitu spustili v apríli 2023 a odvtedy sa na e-bikoch najazdilo 782 kilometrov a na e-

foto: TNUNIS.sk

-skútroch 445 kilometrov. E-bicykle sú trendom v rýchlej preprave na čerstvom vzduchu. Tie univerzitné sú vybavené veľkým úložným priestorom a pohodlným, tzv. nízkym nastupovaním, využívajú kombináciu pohonu cez pedále s výraznou

pomocou elektromotora a v prípade vybitia batérie sa dajú používať ako klasické bicykle. Zelená alternatíva klasických skútrov šetrí životné prostredie, odvezie dvoch pasažierov, má dojazd asi 65 kilometrov a do 7 hodín sa skúter plne nabije.

„Študenti majú k dispozícii 15 takýchto skútrov a 30 elektrobicyklov. Rozmiestnené sú po fakultách univerzity, aby sa študenti mohli jednoduchšie presúvať medzi jednotlivými budovami,“ objasnil rektor Trenčianskej univerzity Jozef Habánik, ktorý dodal, že univerzita získala prostriedky na zriadenie stanovísk v sume 266 010 eur v rámci projektu Zelená revalorizácia a podpora udržateľnej

mobility pre naplnenie iniciatívy Race to Zero.

Študenti a zamestnanci môžu používať zariadenia prostredníctvom mobilnej aplikácie. Stanoviská majú na mape vyznačený počet voľných zariadení aj voľných miest na nabíjanie.

Smart stojany majú na streche solárne články, ktoré pokryjú časť energie na nabíjanie, a sú vyrobené z kompaktného odolného materiálu. Celkovo Trenčianska univerzita disponuje tromi nabíjacími stojanmi a je prvou univerzitou na Slovensku, ktorá má takýto systém zdieľaných zariadení.

VIDIECKOU ŽENOU AJ MÁRIA MIZERÁKOVÁ

Prestížny titul Vidiecka žena – Líderka 2024 si v Papradne prevzali štyri výnimočné ženy, osobnosti. Svojou prácou a nasadením denne prispievajú k rozvoju a zachovaniu slovenského vidieka.

Zastúpenie medzi ocenenými mal aj Trenčiansky samosprávny kraj, kde v kategórii Remeselníčka získala ocenenie Mária Mizeráková z Pobeďima v okrese Nové Mesto nad Váhom. Venuje sa tradičným remeslám, ako napríklad dro-

zdroj foto: vpmns.sk

társtvo a paličkovaná čipka. Zároveň prispieva k výskumu ľudovej kultúry a publikuje monografie, v ktorých uchováva bohatstvo miestnych zvykov a remesiel.

Súťaž „Vidiecka žena“ už dvadsaťdva rokov oceňuje ženy, ktoré svojou aktivitou pozitívne menia život v slovenských vidieckych komunitách.

PRÍBEH KAMENCA: HANDRY, PAPIER, SYRY

V regióne hornej Nitry, presnejšie v južnej časti Prievidzskej kotliny, leží dedina Kamenec pod Vtáčnikom. Pod jej súčasnú podobu sa podpísalo zlúčenie dvoch obcí – Dolného a Horného Kamenca. Má zaujímavé geografické rozmiestnenie v štýle hore kopec, dole kopec. Ani potok lejúci sa zdola nahor sa veru tak často nevidí. Okrem toho všetkého je Kamenec miesto zasadené do kamenistej kotliny s podhorskými lúkami a malebnou okolitou prírodou.

Tlačienka v žemli

Hoci má obec pevné korene po špecifickom remesle, prv nazrieme do jej súčasnosti. Žije v nej 1760 obyvateľov a ako povedal starosta Kamenca Dušan Ďuriš: „Takmer každý sa tu s každým pozná.“ Vďaka tomu majú aj každoročné

obecné podujatia zmysel a je ich tu pomerne hojne. „Rok čo rok usporadúvame niekoľko dedinských podujatí, v exteriéri aj interiéri, ktoré nás ešte viac spoja. V júni sa tu koná koncert za dobrého vysvedčenie – je to akcia, kde okrem pozvaných hostí, prezentujú žiaci ZUŠ vlastné hudobné skupiny. Máme stavenie prvého mája, slávnosti SNP, rozlúčku s letom i vianočné trhy. Počas týchto dní k nám prídu rôzne kapely z regiónu, ktoré ponúknu dobrým jedlom, napríklad gulášom, klobásami alebo najnovšie špecialitou – tlačienkou v žemli,“ prezradil nám starosta.

Kamenec je známy aj tým, že je križovatkou ciest do okolitej prírody. „Býva sa tu dobre, obec je napohľad tichá, ale turistický ruch sa nedá prehliadnuť. Cez obec vedie cesta k lezeckej oblasti Hrá-

dok s traverzom, ponad ktorý sa môžete spustiť lanom. Oblúbeným denným programom je aj výstup po náučnom chodníku na Vtáčnik, blízko je chata pod Končitou, ktorá slúži aj na prenocovanie. V

Čertove chodníky, prírodné lezecké steny a mnoho ďalšieho,“ ozrejmil prvý muž obce. Treba spomenúť, že tunajšia miestna samospráva dýcha s dobou. Kamenčania sú aktívni počas celého roka vďaka

okolí je taktiež veľa cyklotrás – jednou z alternatív je cesta z Bystričian do Lehoty. Sú tu

voľnočasovým činnosťami i spolkom. Ide o stretnutia dôchodcov, šachistov, hasičov,

handrárov, klub pilatesu či futbalový tím. Pred dvomi rokmi tu zrekonštruovali a rozšírili škôlku. Do budúca je v pláne základná škola, jeden z chátrajúcich amfiteátrov a výstavba kanalizácie.

Handry, kožky, staré železá...

Kamenec má okrem amfiteátra, futbalového ihriska, škôlky, školy a kultúrneho domu aj dom spoločenský. Nie je to však typické miesto na voľnočasové aktivity pre domácich, má svoje špecifické postavenie. Sídli v ňom aj zrekonštruovaná obradná miestnosť s moderným podsvietením štátneho znaku. Koná sa v

možno konštatovať, že ide o výkladnú skriňu obce. V jednej časti je zbierka dobových predmetov aj pôvodná drevená práčka. V tej druhej sa zastavil čas. Predstavte si typickú izbičku s úzkou posteľou, pieckou, krojmi z okolitých regiónov, so zbierkou odevného príslušenstva – gombíky, stužky, prstene...

V Kamenci sa v minulosti totiž vyrábala papier, a nie hocijako. „Papier sa vyrábala z handier, teda z ľanu a konope. To sa rozdrvilo, vložilo na sito, do toho sa premiešal kožný glej, aby sa atrament nerozpil. Napokon sa zmes vysušila a vyhladila. Vznikol papier, ktorý sa vyvážal do Bratislavy,

Zberači, takzvaní handrári, chodili po celom Slovensku a vykupovali textilie a neskôr ich triedili. Hlavným cieľom bolo vybudovať textilnú fabriku. Družstvo sa v čase socializmu znárodnilo a nakoniec sa plán neuskutočnil,“ objasnil nám bývalý novinár Milan Šimo zaujímavý sa o históriu obce.

Jedným z najdôležitejších predmetov typického handrára bola kostená píšťalka, ktorá je taktiež klenotom miestnosti. Keď handrár prechádzal po ulici, aby sa ľudom pripomenul, zapískal a zvolal: „Handry, kožky, staré železá, dajte niečo totka Tereza!“ Ďalším z povinných kusov výbavy ta-

nitných aktivít, kde získala tretie miesto v rámci Slovenska.

Oáza pokoja pre každého

Iglu v Kamenci – neveríte? Tak sa pridajte presvedčiť. Majiteľ sa inšpiroval internetom a svoju predstavu pretvoril do reality. Po siedmich mesiacoch budovania sa v auguste 2023 zrodil nezvyčajný typ ubytovania ako z budúcnosti.

Súčasťou Kamenca je totiž aj areál Glamping resort nachádzajúci sa na jednej z podhorských lúk. Ponúka zaujímavú alternatívu moderného ubytovania. Ide o stany v tvare iglu, ktoré ľudia môžu navštíviť celoročne. „Prevádz-

nej víťanie nových občanov a rozlúčky so žiakmi pri príležitosti ukončenia základnej či materskej školy. Okrem toho má dom v srdci aj kus histórie remesla. Pýši sa významnou handrárskou miestnosťou rozdelenou na dve časti. Smelo

Budapešti a na farské úrady. Bol veľmi biely vďaka čistej vode,“ priučil nás starosta. „Ešte predtým, ako nastúpila strojová výroba papiera, pôsobila tu manufaktúra. Neskôr vzniklo handrárske družstvo – činnosť sa ďalej rozvíjala.

kého remeselníka bola palica na odháňanie psov a vrece, na to najdôležitejšie: na handry. O originalite handrárskej izby verejnosti vie. V roku 2009 získala ocenenie za tvorivý čin roka a neskôr bola súčasťou prezentácie vidieckych komu-

kujeme desať stanov. Vieme ubytovať tridsať ľudí – päť je prispôbených pre dve osoby a zvyšných päť pre štyri – ideálne pre rodiny s deťmi. Výhodou je, že všetky stany sú vykurované i klimatizované, práve preto sem môžu ľudia

prísť za akéhokoľvek ročného obdobia i počasia,“ oboznámil nás majiteľ rezortu Miroslav Pavec.

Ľudia majú dnes isté nároky, vyžadujú si určitý komfort. Najmä ak ide o kvalitný spánok a oddych. Niečo podobné nájdete aj v Glampingu. „Návštevníkom sa tu páči – je tu pokoj a ticho. Chceme, aby ľudia prichádzali a cítili sa, akoby boli v hoteli. Naše zariadenia predstavujú kombináciu hotelovej izby, ale zasadené do prírody. Nejde o bezkontaktný typ ubytovania, chceme, aby vedeli, ku komu prišli. Trváme na osobnom kontakte – ten je vždy dôležitý, radi veci vysvetlíme, poradíme,“ prezradil majiteľ.

Súčasťou každej ubytovacej jednotky je vonkajší prístrešok s posedením, grilom a vírivkou. Rezort poskytuje aj doplnkovú službu – raňajky v košíku prinesené priamo pred dvere. Ide o pohodlnejší a aj romantickejší spôsob, ako začať nový deň. „Samozrejme, máme aj wifi,“ dodal z praktického dôvodu majiteľ. „Od ľudí počúvame pozitívne ohlasy. Vraj tu panuje zvláštna energia, je to tu iné, netradičné. Väčšina návštevníkov sa dušuje, že na druhý deň skoro ráno už má program a naponáhlo, výlety po okolí. No na-

koniec sa nič nekoná – budík sa zaklapne. Asi sa tu cítia naozaj dobre,“

pousmial sa Miroslav Pavec a dodal: „Nechceme tu mať masovku, zbytočne robiť veci, ktoré nebudú mať zmysel. Dôležitá pre nás je kvalita, nie kvantita. Do budúca si viem predstaviť doplniť saunu, ale uvidí sa, všetko má svoj čas,“ dodal Pavec.

Svetové syry z hornej Nitry

Ďalším miestom pod krídlami obce je lokálny trh hovädzieho dobytku, o ktorý sa stará farma pod Vtáčnikom. Podhorské lúky, široké pasienky, zvieratá a kvalitné mliečne výrobky, to všetko znie v súvislosti s regiónom hornej Nitry možno trochu nezvyčajne. Každý má

však nejaký cieľ, aj spomínaná agrofarma z Kamenca. Ponúknuť niečo zdravé a dobré.

„Chováme hovädzí dobytok plemeno Limousine, približne 100 kusov, do 100 kusov jariet a 220 kusov bahnic. I vyšľachtené francúzske plemeno Lacaune. To pochádza z prímorského prostredia s vysokou produkciou mlieka. Na rozdiel od typickej rasy majú ovce menej vlny, veľa nenachodia a sú ideálne do tohto prostredia,“ prezradila farmárka Jana Kovačíková. Farma sa pýši najmä výrobou kravských i ovčích syrov. Ponúka čerstvé, údené, zre-

statnejšie, zlatú medailu pre trojmesačný ovčí zrejúci syr. „Veľmi nás to potešilo. Nie je to len moja zásluha, vďaka patrí kvalitnému personálu, ktorý máme. Napriek tomu nám stále chýbajú ľudia. Sme tu len traja. Práca je náročná, o zvieratá sa treba starať od rána do večera,“ poznamenala.

Hlavná turistická sezóna od jari do jesene neobíde ani farmu. „Cez leto sem chodí veľa turistov aj zo zahraničia, niektorí návštevníci len na kávu a pokračujú ďalej. Na to, aby sme prilákali ešte viac ľudí a zviditeľnili sa, organizujeme niekoľko akcií. Napríklad Deň májovej bryndze, súťaž v strihaní oviec, v jedení bryndze i pití žinčice, je tu aj výstava oviec, folklórne

júce a zvesti o ich kvalite sa nedávno potvrdili. V auguste tohto roku získali farmári na najväčšej syrárskej súťaži Slovenska počas Agrokomplexu niekoľko ocenení. To najpod-

vystúpenia a rôzne atrakcie pre deti. Ľudia sa tu zastavujú hlavne kvôli relaxu,“ spresnila Jana Kovačíková.

Nina Osvaldová,
foto: Radovan Stoklasa

VIANOČNÉ MENU U VÁS DOMA

Trenčín
Region NA
KOŠTOVKE

ŠPECIÁL

Každá rodina má svoje vianočné menu. Štedrá večera je výsostne rodinná záležitosť a obmieňa sa zväčša po svadbe, pri spájaní tradícií dvoch rodín. Asi jediné, čo sa na stoloch Trenčianskeho kraja 24. decembra nemení, je šalát a ryba. Niektorí ostávajú pri vyprášaných podkovičkách kapra, iní preferujú filé a ďalší

sa priklonili k rybám bez kostí, ako napríklad sumček africký. Šaláty ponúkajú s majonézou, jogurtom či úplne diétne. Najpestrejšie defilé ponúkajú polievky a máčanky. Hrachová, šošovicová, kvaková, rybacia, kapustnica a mnoho ďalších. Tentoraz vás „na košovku“ pozývame priamo do vašich domácností. Do re-

dakcie nám počas roka prišlo niekoľko zaujímavých receptov či skôr vylepšení tradičných vianočných jedál. Ak máte chuť oživiť kapustnicu zázvorom či zemiakový šalát jablkom, nech sa páči. Toto sú špeciality našich čitateľov. Stranu pripravila Nina Osvaldová, foto: Radovan Stoklasa

TRADIČNÁ KAPUSTNICA SO ZÁZVOROM

(VERONIKA Z NÁVOJOVIEC)

POTREBUJEME: jednu strednú cibuľu, bravčovú masť, 15 g sušených húb, dva väčšie zemiaky, 300 – 500 g kyslej kapusty, soľ, mleté čierne korenie, tri bobkové listy, tri strúčiky cesnaku, čerstvý zázvor (3 cm), 0,2 l smotany na varenie, dve lyžice kyslej smotany, hladká múka na zahustenie

POSTUP: Cibuľu nakrájanú nadrobno speníme na oleji. Pridáme kyslú kapustu, bobkový list, sušené huby, strúhaný zázvor, pretlačený cesnak, posolíme, zalejeme vodou a na miernom plameni varíme asi 45 minút. Potom pridáme nadrobno nakrájané zemiaky a uvaríme ich domäkka. Múku rozmiešame v smotane na varenie. Zmesou zahustíme kapustnicu, ktorú na záver ochutíme kyslou smotanou.

DOBRY TIP: Zázvor môžete naškriabať malou lyžičkou a do kapustnice pridať aj sušené slivky.

ZEMIAKOVÝ ŠALÁT S DOMÁCOU MAJONÉZOU A JABLKAMI

(MONIKA Z NITRIANSKEHO RUDNA)

POTREBUJEME: 1 kg zemiakov, mrkvu, petržlen, zeler, sterilizovaný hrášok, 2 vajička, soľ, mleté čierne korenie, menšiu cibuľu, sterilizované uhorky, 1 dcl vody z uhoriek, 1 jablko

Domáca majonéza: 2 žĺtky, 250 ml slnečnicového oleja, 1 ČL plnotučnej horčice, 1 PL citrónovej šťavy, soľ, mleté čierne korenie

POSTUP: Zemiaky uvaríme v šupke, očistenú mrkvu, petržlen a zeler uvaríme vcelku. Po vychladnutí (najlepšie na druhý deň) nakrájame na kocky. Pridáme uvarené vajička, najemno nakrájanú cibuľu, uhorky a na kocky nakrájané jablko. Osolíme, okoreníme a zľahka premiešame. Medzitým si pripravíme majonézu. Všetky ingrediencie musia mať izbovú teplotu. Horčicu a žĺtky spolu dobre vymiešame metličkou. Pomaly prilievame olej, až kým zmes nezačne hustnúť a berat' na objeme. Môžeme použiť aj ponorný mixér. Na záver dochutíme soľou, korením a citrónovou šťavou. Pripravenú majonézu vlejeme do šalátovej zmesi, pridáme uhorkovú šťavu a premiešame. Na zjemnenie môžeme priliať aj šľahačkovú smotanu – podľa toho, aký riedky či hustý šalát preferujeme. Podľa potreby dosolíme.

na-

citrónovou šťavou. Pripravenú majonézu vlejeme do šalátovej zmesi, pridáme uhorkovú šťavu a premiešame. Na zjemnenie môžeme priliať aj šľahačkovú smotanu – podľa toho, aký riedky či hustý šalát preferujeme. Podľa potreby dosolíme.

SLANÉ OBLÁTKY, 200–300 KS

(IVAN Z KOŠECE)

POTREBUJEME: 120 g strúhaného syra (eidam), 1 ČL soli, 1 vajce, 400 ml plnotučného mlieka, 400 ml vody, 200 g polohrubej múky, 400 g hladkej múky špeciál, 50 ml oleja, 2 ČL rasce celej

POSTUP: Suroviny premiešame, kým nevznikne hladké cesto. Môžeme použiť aj mixér (bez rasce, tú dodáme na záver, aby ostala celá). Necháme odstať aspoň 3 hodiny a postupne pečieme na platiach. Aby sa oblátky neskrútili, zaťažime ich knihou.

VIANOČKA

(ANDREA Z PODOLIA)

POTREBUJEME: 350 g hladkej múky, 70 g cukru, soľ, 150 ml mlieka, 20 g droždia, 2 vajcia, 70 g rozpusteného vlažného masla, 30 g hrozienok, 1 lyžica vanilkového extraktu (príp. cukru), 1 lyžica citrónovej kôry, muškátový orech, vajce na potretie, 30 g mandlí (plátky)

POSTUP: Do misy dáme múku, cukor a štipku soli. Premiešame a uprostred spravíme jamku. Pridáme polovicu mlieka a rozdrobené droždie, rozmiešame a zapracujeme časť múky, aby sa vytvorilo riedke cestíčko. Zakryjeme a necháme vzísť kvások (15 – 20 minút).

Ku kvásku a múke pridáme zvyšné mlieko, vajcia, rozpustené maslo, vanilkový extrakt a citrónovú kôru. Miesime v robote a pred koncom pridáme hrozienka (najlepšie namočené v rume). Hotové cesto je hladké a odlepuje sa od steny misy. Zakryjeme fóliou alebo utierkou a necháme asi hodinu kysnúť.

Vy-
Každú z

kysnuté cesto rozdeľte na 6 rovnakých častí, vytvorte z nich guľky a nechajte odpočinúť. nich v dlaniach rozvaľkajte na asi 30 cm pramene, položte na dosku a postupne prepletajte. Kon-

ce stlačte pod okraje vianočky. Na papierom vystlaný plech vianočku preložte, zakryte a nechajte kysnúť ďalších 60 minút. Vykychnutú vianočku potrite rozšľahaným vajcom, posypte mandľami a vložte do predhriatej rúry na 180 stupňov.

OBRIA LAVIČKA S KRÁĽOVSKÝM VÝHLADOM NA HRAD

Chcete sa na ňu posadiť? V tom prípade musíte najskôr vyjsť po rebríku alebo poriadne narásť! Nad malebnou obcou Lednica, ktorá je často na zozname turistických cieľov, vyrástla lavička skutočne nezvyčajných rozmerov. O jej vznik sa postarala Krajská organizácia cestovného ruchu (KOCR) Trenčín región. Tak sa pohodlne usadíte a vychutnajte si výhľady z kráľovskej výšky!

Obria lavička nad Lednicou je z borovicového dreva, váži 1,5 tony a meria 2,5 m x 4 m. Vďaka tomu sa stala unikátom trencianskeho regiónu. „Chceme tak prilákať turistov a vyzdvihnúť potenciál na rozvoj v cestovnom ruchu. Projekt sa podarilo realizovať vďaka finančnej podpore Ministerstva cestovného ruchu a športu Slovenskej

republiky,“ priblížil výkonný riaditeľ KOCR Trenčín región Pavol Štefčík. „Na projekte participovali okrem zhotoviteľa a drevárskej firmy aj obec Lednica a miestni aktéri, ktorí sa snažia o revitalizáciu hradu Lednica, a mnohí ďalší, ktorým patrí veľké poďakovanie,“ doplnil Štefčík.

Obria lavička je turistickým láka-

dcom aj vďaka miestu, na ktorom stojí. Je ľahko prístupná, od obecného úradu vás k nej zavedie zelená turistická značka. Z lavičky už vidíte krásne výhľady na okolie. Z jednej strany skalné bralo a zrúcaninu hradu Lednica a za chrbtom údolie Bielych Karpát, Púchovskú dolinu či rozľadňu Púchovskej doliny.

Po trase označenej zelenou turis-

tickou značkou budete prechádzať okolo „okna do minulosti“, rovnako z dielne KOCR Trenčín región. Cez okno môžete porovnávať súčasnú podobu hradnej zrúcaniny s jej historickou podobou. V okolí možno vyraziť na turistiku k chránenej prírodnej pamiatke Lednické skalky alebo sa vydať na spomínaný hrad Lednica. „Pre nás Ledničania je to jedným z ďalších krokov, ako sa dá pomôcť zviditeľniť obec a ponúknuť návštevníkom nádherný výhľad na hrad Lednica a široké okolie. Okrem hradu a sklenenej tabule teda pribudla aj lavička, ktorá ešte viac zatriktívni obec pre turistov a návštevníkov, za čo sme veľmi vďační,“ dodal starosta obce Lednica Kamil Karas.

Radovan Stoklasa

HLASUJTE ZA TOP GASTRO

Dajte hlas svojej obľúbenej reštaurácii, bistru či kaviarni a možno vďaka vám získa titul TOP GASTRO 2024. Hlasovať môžete do konca roka, do polnoci 31. decembra. Na stránke vyhlasovateľa súťaže Krajskej organizácie cestovného ruchu Trenčín región stačí kliknúť na obľúbený podnik. „Ak by ste v zozname zariadení nenašli svojho favorita, žiadne strachy. V spodnej časti formulára jednoducho obľúbený podnik nominujete a po jeho schválení mu môžete dať svoj hlas,“ upozorňuje na tohtoročnú novinku Pavol Štefčík, výkonný riaditeľ KOCR. Ako ďalej hovorí, „odkazom ankety je ukázať prstom na naozaj vyčýrenú reštauráciu, kaviareň, cukráreň alebo iné zariadenie, kam by ste pri návšteve Trenčianskeho kraja vzali aj anglického kráľa.“ Okrem toho, že váš hlas posunie reštauráciu či iné gastronomické zariadenie bližšie k titulu TOP GASTRO, vám dáva šancu vyhrať peknú

cenu. „Každý, kto zahlasuje, je automaticky zaradený do losovania o 100-eurovú poukážku na služby hotela – ubytovanie, reštauračné služby, wellness či gastronomické zážitky v podobe degustačných menu alebo workshopov so šéfkuchárom, ktorú do súťaže venoval rozprávkovo čarovný Kaštieľ Orlové, Hotel Gino Park Palace****. Hlasovať je možné iba raz, resp. s jednorazovým použitím e-mailovej adresy a to výhradne prostredníctvom online formulára na stránke vyhlasovateľa súťaže: www.trencinregion.sk/top-gastro,“ doplnil Pavol Štefčík.

Milan Petrik

VIAC INFO:

PRESSTRIP CYKLOTRASOU

Trenčiansky kraj sa mnohí vydávajú spoznávať na dvoch kolesách. Rozrastajúca sa sieť cyklotrás prináša návštevníkom neobmedzené možnosti objavovania krás trencianskeho regiónu. Najobľúbenejšou cyklotrasou v kraji s názvom Na bicykli po stopách histórie sa v septembri previezla aj desiatka novinárov z renomovaných slovenských i zahraničných médií.

Netradičný cyklo presstrip pochádzal z iniciatívy národnej organizácie na podporu cestovného ruchu SLOVAKIA TRAVEL. Program pripravila a zabezpečila Krajská organizácia cestovného ruchu (KOCR) Trenčín región. Vďaka zapožičaným elektrickým bicyklom z Trenčianskej univerzity A. Dubčeka v Trenčíne a projektu zdieľaných bicyklov z dielne univerzitného Kreativného centra FabLab mohli novinári otestovať cyklotrasu z Trenčína až k najstaršiemu pútnickému miestu na Slovensku – Skalke pri Trenčíne. „Budovanie siete cyklotrás je jednou z priorit Tren-

čianskej župy. Aktuálne môžu cyklisti využívať viac ako 62 km Vážskej cyklomagistrály. Cyklotrasa Na bicykli po stopách histórie, na ktorej sa nachádzame, spája objavovanie historického odkazu, kultúry, ekologickej formy dopravy a športového zážitku. Zároveň prepája Vážsku cyklomagistrálu s cezhraničnou cyklotrasou BEVLAVA,“ priblížil riaditeľ Krajskej organizácie cestovného ruchu (KOCR) Trenčín región Pavol Štefčík.

Novinári sa zastavili na ikonickom železničnom moste v Trenčíne, ktorý plní aj funkciu cyklomosta. Pokračovali okolo prírodnej rezervácie Zamarovské jamy až k samotnému pútnickému miestu – Skalke pri Trenčíne. Presstrip uzatvorilo posedenie v útulnom ekologickom zariadení Cantina Eco Bike, ktoré na trase Trenčín – Nemšová ponúka cyklistom, bežcom alebo korčuľiarom zaslúžené osvieženie a oddych.

Gabriela Stoklasová

NOVEMBER 2024 – DECEMBER 2024

KAM ZA KULTÚROU?

do 8. novembra 2024

Názov: Srdcovka
Miesto konania: Galéria Regionart pri RKC v
Prievdzí
Web: www.rkcpd.sk

do 17. novembra 2024

Názov: výstava: Barbora Celjská
Miesto konania: Trenčiansky hrad, Barborin
palác
Web: www.trencianskyhrad.sk

do 31. januára 2025

Názov: výstava: Caro objavovania – Od hiero-
glyfov k Tutanchamónovi
Miesto konania: Trenčiansky hrad, budova
kasárne
Web: www.trencianskyhrad.sk

do 2. február 2025

Názov: výstava: Egypt, dar Nilu
Miesto konania: Trenčiansky hrad, budova
kasárne
Web: www.trencianskyhrad.sk

do 14. februára 2025

Názov: Nová Prievdzia - výstava
Miesto konania: Hornonitrianske múzeum v
Prievdzí
Web: www.muzeumpd.sk

november 2024 – máj 2025

Názov: Osobnosti múzea - výstava
Miesto konania: Hornonitrianske múzeum v
Prievdzí
Web: www.muzeumpd.sk

1. november 2024

Názov: Svetlonos
Miesto konania: Zámok Bojnice
Web: www.bojnicecastle.sk

1. november – 22. november 2024

Názov: 160. výročie vzniku Matice slovenskej
Miesto konania: Dom kultúry Javorina Stará
Turá
Web: www.tnos.sk

4. november 2024

Názov: Umenie prednesu
Miesto konania: Trenčianske osvetové stredisko
v Trenčíne
Web: www.tnos.sk

6. november 2024

Názov: Prevažne neváže
Miesto konania: divadelná sála KC Bojnice
Web: www.kcbojnice.sk

6. november 2024

Názov: Svetlušky
Miesto konania: Kino Mier, Považská Bystrica
Web: www.pospb.sk

6. november 2024

Názov: Etno-história 2024: Sladká vôňa kríža-
liek (niekto to rád sušené...)
Miesto konania: RKC v Prievdzí
Web: www.rkcpd.sk

6. november 2024 o 16.30 h

Názov: Martin Pročka: Island – Návod, ako
utopiť auto
Miesto konania: Verejná knižnica M. Rešetku v
Trenčíne
Web: www.vkmr.sk

6. – 28. november 2024

Názov: Hľadanie - autorská výstava obrazov
Anny Hladkej
Miesto konania: Kino Mier, Považská Bystrica
Web: www.pospb.sk

7. november 2024

Názov: Partia od Ziliny – Záhrada hudby
Miesto konania: Divadelná sála MsKS Nové
Mesto nad Váhom
Web: www.msks.sk

7. november 2024

Názov: Silné reči
Miesto konania: Kino Mier Považská Bystrica
Web: www.pxcentrumpb.sk

7. november – 10. december 2024.

Názov: 61. META
Miesto konania: Výstavné priestory Trenčian-
skeho samosprávneho kraja
Web: www.tnos.sk

8. november 2024

Názov: Česko-slovenská súťažná výstava kresle-
ného humoru Hradec Králové 2024
Miesto konania: Galéria kresleného humoru
Nové Mesto nad Váhom
Web: www.msks.sk

8. november – 9. november 2024

Názov: Ida Kelarová - Pieseň mé duše
Miesto konania: RKC v Prievdzí
Web: www.rkcpd.sk

8. november – 9. november 2024

Názov: Zimné večery: Výšivka z bieleho kroja
(Čavoj, Temeš, Valaská Belá)
Miesto konania: RKC v Prievdzí
Web: www.rkcpd.sk

8. november – 26. november 2024

Názov: Príroda, životné prostredie a deti
Miesto konania: ZUS Karola Pádívého Trenčín
Web: www.tnos.sk

10. november 2024

Názov: Hanička a Murko
Miesto konania: Divadelná sála MsKS Nové
Mesto nad Váhom
Web: www.msks.sk

10. november 2024

Názov: Benefičný koncert Mária Podhradská s
kapelou
Miesto konania: Farský kostol Návštevy Panny
Márie Považská Bystrica
Web: www.pb.fara.sk

10. november 2024

Názov: Svätomartinská nedeľa
Miesto konania: Mestská knižnica Bojnice
Web: www.kcbojnice.sk

12. november 2024

Názov: Koncert klubu priateľov hudby: Cimba-
lový recitál
Miesto konania: Výstavná sieň MsKS Nové
Mesto nad Váhom

Web: www.msks.sk

12. november 2024 o 17.00 h

Názov: Jozef Golonka – Rebel s číslom 9
Miesto konania: Verejná knižnica M. Rešetku v
Trenčíne
Web: www.vkmr.sk

13. november 2024 – 30. január 2025

Názov: Divokí, ktorí bežia s tebou
Miesto konania: Galéria Regionart pri RKC v
Prievdzí
Web: www.rkcpd.sk

13. november 2024

Názov: Nebožka svokra
Miesto konania: Divadelná sála MsKS Nové
Mesto nad Váhom
Web: www.msks.sk

13. november 2024

Názov: Fiha tralala – Koleso šťastia
Miesto konania: Kino Mier Považská Bystrica
Web: www.pxcentrumpb.sk

14. november 2024 – 1. február 2025

Názov: Navečer vstúpili do ateliéru deti
Miesto konania: Galéria M. A. Bazovského v
Trenčíne
Web: www.gmab.sk

15. november 2024

Názov: Snow film fest 2024
Miesto konania: Kaviareň Jedna báseň, Bojnice
Web: www.cestounecestou.sk

15. november – 16. november 2024

Názov: Zimné večery: Pravnianska výšivka
Miesto konania: RKC v Prievdzí
Web: www.rkcpd.sk

15. – 17. november 2024

Názov: Cubano Project – 10 rokov s vami
Miesto konania: MERIDIANA Bojnice rezort
Web: www.meridianabojnice.sk

15. november 2024 – 15. január 2025

Názov: Symboly Vianoc - výstava
Miesto konania: Považské osvetové stredisko v
Považskej Bystrici
Web: www.pospb.sk

16. november 2024

Názov: Festival zborového spevu
Miesto konania: Divadelná sála MsKS Nové
Mesto nad Váhom
Web: www.msks.sk

16. november 2024

Názov: Etno-história 2024: Lúbostná a erotická
mágia
Miesto konania: RKC v Prievdzí
Web: www.rkcpd.sk

16. november 2024

19. ROČNÍK FESTIVAL DOBRODRUŽNÝCH FILMOV

HORY ZONTY

7. – 9. 11. 2024

Názov: Krampuslauf alebo Krampusácka veselica
Miesto konania: hrad Beckov
Web: www.hrad-beckov.sk

17. november 2024

Názov: 2:22 Príbeh duchov
Miesto konania: divadelná sála KC Bojnice
Web: www.kcbojnice.sk

18. november 2024

Názov: Premeny
Miesto konania: Výstavná sieň MsKS Nové Mesto nad Váhom
Web: www.msks.sk

18. november 2024

Názov: Pán kolega, čo máš nové?
Miesto konania: MERIDIANA Bojnice rezort
Web: www.meridianabojnice.sk

18. november 2024

Názov: Soirée vo foyer
Miesto konania: foyer KC Bojnice
Web: www.kcbojnice.sk

20. november 2024

Názov: Piano v modernom rytme Bojnice 2024
Miesto konania: Kultúrne centrum Bojnice
Web: www.kcbojnice.sk

23. november 2024

Názov: Krištáľka 2024
Miesto konania: Dom kultúry SNP Zemianske Kostoľany
Web: www.rkcpd.sk

24. november 2024

Názov: Duchovná hudba pre soprán a gitaru
Miesto konania: RKC v Prievidzi
Web: www.rkcpd.sk

25. november 2024

Názov: Otec
Miesto konania: Divadelná sála MsKS Nové Mesto nad Váhom
Web: www.msks.sk

25. november 2024

Názov: Učíme sa umeniu: Vesmír v nás okolo nás
Miesto konania: RKC v Prievidzi
Web: www.rkcpd.sk

28. november 2024

Názov: Basie Frank Band
Miesto konania: RKC v Prievidzi
Web: www.rkcpd.sk

28. november 2024

Názov: Trojkolkou do Mongolska s Marekom Slobodníkom
Miesto konania: Kino Mier Považská Bystrica
Web: www.pxcentrumpb.sk

29. november 2024

Názov: SMREKovo
Miesto konania: Svadobka, Melčice-Lieskové
Web: www.tnos.sk

30. november 2024

Názov: Malý komorný orchester pri MsKS
Miesto konania: Výstavná sieň MsKS Nové Mesto nad Váhom
Web: www.msks.sk

30. november 2024

Názov: Dedinské driapačky
Miesto konania: Kultúrno-spoločenská miestnosť Obecného úradu Nedožery-Brezany
Web: www.nedožery-brezany.sk

december 2024

Názov: Vianoce, Vianoce prichádzajú...
Miesto konania: Trenčín
Web: www.tnos.sk

1. december 2024

Názov: Kýčerského spievanky
Miesto konania: Dom histórie, Lazy pod Maľkytou
Web: www.pospb.sk

1. december 2024

Názov: Adventné potulky
Miesto konania: Nové Mesto nad Váhom – centrum mesta a Mestské kultúrne stredisko

Web: www.msks.sk

1. december 2024

Názov: 1. adventná nedeľa - Rozsvietenie mestského vianočného stromčeka a výzdoby
Miesto konania: Hurbanovo námestie Bojnice
Web: www.kcbojnice.sk

1. a 6. december 2024

Názov: Drucori
Miesto konania: Kino Mier Považská Bystrica
Web: www.pxcentrumpb.sk

3. december 2024

Názov: Koncert klubu priateľov hudby – vianočný koncert
Miesto konania: Výstavná sieň MsKS Nové Mesto nad Váhom
Web: www.msks.sk

4. december 2024

Názov: Mrázik
Miesto konania: Kultúrne centrum Bojnice
Web: www.kcbojnice.sk

4. december 2024

Názov: Smejko a Tanculienka – Cesta do fantázie
Miesto konania: Kino Mier Považská Bystrica
Web: www.pxcentrumpb.sk

6. december 2024

Názov: Mikulášsky sprievod Bojnicami
Miesto konania: Bojnice
Web: www.kcbojnice.sk

6. december 2024

Názov: Vráťme ducha Vianoc do ulíc nášho mesta
Miesto konania: pred mestským úradom, Považská Bystrica
Web: www.povazska-bystrica.sk

6. december – 7. december 2024

Názov: Zimné večery: Sujtáš
Miesto konania: RKC v Prievidzi
Web: www.rkcpd.sk

7. december 2024

Názov: Vianoce v galérii
Miesto konania: Galéria M. A. Bazovského v Trenčíne
Web: www.gmab.sk

7. december 2024

Názov: Ako sme sa hľadali
Miesto konania: Divadelná sála MsKS Nové Mesto nad Váhom
Web: www.msks.sk

8. december 2024

Názov: 2. adventná nedeľa – SEUK – Slovenské Vianoce
Miesto konania: divadelná sála KC Bojnice
Web: www.kcbojnice.sk

9. december 2024

Názov: Pozvánka
Miesto konania: Kino Mier Považská Bystrica
Web: www.pxcentrumpb.sk

9. december 2024

Názov: Spievankovo
Miesto konania: Divadelná sála MsKS Nové Mesto nad Váhom
Web: www.msks.sk

9. – 13. december 2024

Názov: Vianoce v múzeu
Miesto konania: Hornonitrianske múzeum v Prievidzi
Web: www.muzeumpd.sk

11. december 2024

Názov: Vianočný koncert Ľudovíta Kašubu & Martyiny Kreibich
Miesto konania: Kino Mier Považská Bystrica
Web: www.pxcentrumpb.sk

11. december 2024

Názov: Címbalové zrkadlenie
Miesto konania: Koncertná sála ZUŠ K. Pádívého Trenčín
Web: www.tnos.sk

12. december 2024 – 14. január 2025

Názov: Ľubomír Zdurienčík – Výber z tvorby
Miesto konania: Výstavné priestory Trenčianskeho samosprávneho kraja
Web: www.tnos.sk

12 a 19. december 2024

Názov: Vianočný večierok s kolegami pre malé a stredné firmy
Miesto konania: MERIDIANA Bojnice rezort
Web: www.meridianabojnice.sk

13. december 2024

Názov: Vernisáž výstavy Dušana Nágela
Miesto konania: Výstavná sieň MsKS Nové Mesto nad Váhom
Web: www.msks.sk

13. december 2024

Názov: Adventný koncert speváckeho zboru Rozkvet
Miesto konania: RKC v Prievidzi
Web: www.rkcpd.sk

14. december – 15. december 2024

Názov: Návrat k tradičným remeslám: Pletenie zo slamy
Miesto konania: RKC v Prievidzi
Web: www.rkcpd.sk

15. december 2024

Názov: 3. adventná nedeľa – Adventný koncert
Miesto konania: Kostol Sedembolestnej Panny Márie v mestskej časti Dubnica
Web: www.kcbojnice.sk

15. december 2024

Názov: Vianočné remeselné trhy
Miesto konania: Dom kultúry Považská Bystrica
Web: www.povazska-bystrica.sk

16. december 2024

Názov: Vianočná Iskra
Miesto konania: Kostol Sedembolestnej Panny Márie v mestskej časti Dubnica
Web: www.kcbojnice.sk

18. december 2024

Názov: Vianočný koncert Janais
Miesto konania: Kultúrne centrum Bojnice
Web: www.kcbojnice.sk

20. – 22. december 2024

Názov: 3. adventná nedeľa – Bojnický Kračún
Miesto konania: Hurbanovo námestie Bojnice
Web: www.kcbojnice.sk

31. december 2024

Názov: Silvester na námestí a vítanie nového roka
Miesto konania: Hurbanovo námestie Bojnice
Web: www.kcbojnice.sk

31. december 2024

Názov: Milujem Slovensko Silvester
Miesto konania: MERIDIANA Bojnice rezort
Web: www.meridianabojnice.sk

31. december 2024

Názov: Detský Silvester na ľade
Miesto konania: Zimný štadión Považská Bystrica
Web: www.povazska-bystrica.sk

VIAC POZVÁNOK NÁJDETE NA
WWW.TRENCINREGION.SK

NOVÝ GRAFIKON PRINESIE VIAC VLAKOVÝCH SPOJOV

Zmena grafikonu vlakovej dopravy, ktorý vstúpi do platnosti 15. decembra 2024, prinesie obyvateľom Trenčianskeho kraja viaceré pozitíva.

Posilnené bude priame spojenie Bratislavy a Košíc, a to vďaka pridaným vlakom typu Expres. Tie budú počas dňa premávať z Trenčína, Púchova a Považskej Bystrice každú hodinu do Košíc aj Bratislavy ako náhrada za zrušené IC vlaky, ktoré však od roku 2022 nestáli v krajskom meste Trenčín. Okrem toho bude pridané zrýchlené vlakové spojenie (Expres) premávajúce na trase Bratislava – Košice. Po novom bude obsluhovať aj krajské mesto Trenčín.

Na trase Žilina – Trenčín – Zlatovce prídu osobné vlaky, ktoré budú počas dňa premávať každú hodinu. Dobrú správu máme aj pre tých, ktorí cestujú za hranice. Nové priame pre-

pojenie k našim českým susedom pribudne na trase Horní Lideč – Púchov s napojením na pracovné zmeny v spoločnosti Continental Púchov. „Veľmi ma teší, že po niekoľkoročnom úsilí, ktoré spoločne vyvíjali Zlínsky

kraj a Trenčiansky samosprávny kraj, došlo k navýšeniu 5 párov spojov denne na trase Púchov – Horní Lideč. Na svoje si prídu aj zamestnanci spoločnosti Continental v Púchove, pre ktorých boli tieto spoje pridané,“ pove-

dal trenčiansky župan Jaroslav Baška. Okrem toho pribudne nové priame prepojenie na trase Myjava – Hodonín. Cestujúci sa tak pohodlne dostanú z Trenčianskeho do Juhomoravského kraja a naopak. Všetky tieto zmeny prinášajú benefity pre cestujúcich z Trenčianskeho kraja, ktorí využívajú vlakovú dopravu, či už na cestovanie za prácou alebo na voľnočasové aktivity.

Gabriela Stoklasová

ZMENA GRAFIKONU VLAKOVEJ DOPRAVY OD 15. DECEMBRA 2024, NOVINKY PRE CESTUJÚCICH V TRENČIANSKOM SAMOSPRÁVNOM KRAJI:

- Pridané vlaky typu Expres (trasa Bratislava – Košice) budú premávať počas dňa v 1-hodinovom takte (odjazd z Trenčína, Púchova a Považskej Bystrice každú hodinu do Košíc a späť).
- Pridané zrýchlené vlaky typu Expres (trasa Bratislava – Košice), budú po novom obsluhovať aj mesto Trenčín (náhrada za zrušené IC vlaky).
- Pridané osobné vlaky (trasa Žilina – Trenčín – Zlatovce) budú počas dňa premávať každú hodinu.
- Nové priame prepojenie s Českou republikou na trase Horní Lideč – Púchov, napojené na pracovné zmeny v spoločnosti Continental Púchov (5 párov spojov počas dňa).
- Nové priame prepojenie s Českou republikou na trase Myjava – Hodonín, priame prepojenie Trenčianskeho a Juhomoravského kraja.

MALÉ APOLLO V ILAVE

Most cez Vážsky kanál v Ilave pre havarijný stav v roku 2018 uzatvorili. Pôvodný, viac ako 50-ročný most nahradil úplne nový. Domáci mu pre jeho vzhľad nepovedia inak ako

malé Apollo. Dopravná situácia v Ilave sa tak dramaticky zlepšila.

Po prvotných peripetiách s financovaním prevzala zodpovednosť za výstavbu nového

mosta v Ilave župa. „Celkové náklady na jeho rekonštrukciu boli takmer 3 milióny eur,“ povedal trenčiansky župan Jaroslav Baška s tým, že financie kraj získal z úverových zdrojov Rozvojovej banky Rady Európy. „Pevne verím, že sa nám finančné prostriedky podarí refundovať a dostaneme ich naspäť z eurofondov z Programu Slovensko,“ dodal župan. Malé Apollo má aj úplne nové parametre. Jeho dĺžka predstavuje 68 metrov a šírka presahuje 16 m. Z jednej strany pribudol cyklochodník široký 2,75 m, na druhej strane dvojmetrový chodník pre peších, v oboch prípadoch v protišmykovej úprave. Bezpečnosť zabezpečujú aj osvetlené bezbariérové priechody pre chodcov. Zhotoviteľom tohto diela je spoloč-

nosť MBM-GROUP, a. s. „Príbeh tohto mosta bol dlhý, ale so šťastným koncom. Chcel by som poďakovať predsedovi TSK, že počas výstavby diela k tomu pristupoval pragmaticky a problémy sa snažil riešiť tak, ako prichádzali,“ dodal primátor mesta Ilava Viktor Wiedermann.

Gabriela Stoklasová

KNIHU O MATÚŠOVI ČÁKOVI POKRSTILI VODOU Z VÁHU

Pán Váhu a Tatier sa dočkal novej knižnej publikácie. Zborník, ktorý vydalo Trenčianske múzeum, prezradí viac o významnej historickej osobnosti, ako aj o dobe, v ktorej žila. Matúš Čák Trenčiansky je dodnes opradený mnohými tajomstvami a legendami. Nevieme, ako presne vyzeral, nepoznáme miesto jeho posledného odpochínku. Aj preto dodnes fascinuje nielen odborníkov, ale aj laickú verejnosť.

Uhorský šľachtic a magnát Matúš Čák vlastnil niekoľko desiatok hradov, no ten trenčiansky mal výnimočné postavenie. Práve medzi jeho múrmi si vybudoval svoje honosné sídlo, ktoré tu zostalo až do jeho smrti v roku 1321. Trenčianske múzeum a Trnavská univerzita si pripomenuli 700. výročie úmrtia Matúša Čáka pred tromi rokmi odbornou konferenciou.

Výstupom z nej je najnovšia publikácia, ktorú pokrstili tematicky – vodou z Váhu.

„Podieľalo sa na nej veľké množstvo odborníkov, takže táto kniha určite stojí za prečítanie,“ povedal na slávnom krste samotný Matúš Čák, ktorého v dobovom kostýme stvárnil Jakub Tinka z historickej skupiny Fringia.

Zborník tvorí zhruba 15 príspevkov, ktoré vypracovali odborníci zo Slovenskej akadémie vied, Trnavskej

univerzity či Trenčianskeho múzea. Na svoje si tak určite prídu všetci fanúšikovia histórie. „Prvýkrát tu publikujeme, ako vyzeral Trenčiansky hrad práve v časoch Matúša Čáka. Jeho dnešná silueta je výsledkom stáročného stavebného vývoja. Samozrejme, na pre-

lome 13. a 14. storočia bola úplne iná,“

priblížil editor publikácie

Tomáš

Michalík.

Čitatelia

sa dozvedia

viac o

predkoch

a potomkoch

Matúša Čáka

a zároveň zistia,

ako vyzerali jeho vojaci. „Je to veľmi dobré zhrnutie celej tejto doby vrátane politických a vojenských aspektov. Myslím si, že naše múzeum má byť na čo hrdé,“ dodal Tomáš Michalík.

Trenčiansky hrad zažil od Matúšových čias viaceré výrazné prestavby a rušno na ňom bude aj v najbližších rokoch. Množstvo plánovaných investícií súvisí s titulom Európskeho hlavného mesta kultúry. Podľa riaditeľa Trenčianskeho múzea Petra Martiniska počítajú s novými expozíciami, ktoré budú zamerané napríklad na dejiny hradu. „Časť z nich bude aj o Matúšovi Čákovi. Tomu sa však prioritne venujeme v Matúšovej veži, kde je zriadená jeho pracovňa,“ uzavrel.

Barbora Jurenová

VEŽE PRE OBRANNÉ VOZIDLÁ Z BELUŠE

V belušskej firme budú vyrábať moderné veže série D s 35 mm kanónom pre pásové obrnené vozidlá CV90 MkIV, ktoré aktuálne patria medzi vozidlá s najvyššou úrovňou ochrany v akomkoľvek teréne. Nové príležitosti pre rozvoj priemyslu v

kraji uvítal aj trenčiansky župan Jaroslav Baška.

„V rámci krajov Slovenska je práve v Trenčianskom kraji najviac zbrojárskeho priemyslu. Kraj vie investorom ponúknuť vzdelaných študentov, ktorí už počas štúdia pracujú pre jednot-

livé spoločnosti v rámci duálneho systému,“ povedal Baška.

Pre tento projekt tu vyrástla nová hala s rozlohou 4500 m². „Celková investícia do jej výstavby a technológií sa blíži k čiastke 15 miliónov eur, pričom v uplynulom roku sme vytvorili

25 nových pracovných miest. Do konca roka 2025 očakávame rozšírenie počtu zamestnancov o ďalších 100 a v horizonte troch rokov by sa tento počet mohol zvýšiť až o 300,“ priblížil obchodný riaditeľ Koval Systems Ján Michálek. Milan Petřík

VÝRAZNÁ REKONŠTRUKCIA A OBNOVA HRADU

Už v roku 2025 čaká Trenčiansky hrad niekoľko rekonštrukcií. Nový ráz dostane delostrelecká bašta na dolnom nádvorí. Takzvaný Kavalier sa bude využívať na výstavy, koncerty, prednášky, malé javiskové formy a exteriér poslúži ako nový vyhladkový bod v areáli hradu. Rekonštrukcia bašty Kavalier prebehne v budúcom roku s predpokladaným výdavkom v sume 870-tisíc eur. Autori architektonického

návrhu sú Peter Nižnanský a Adriana Zorvanová.

Okrem toho sa bude renovovať hradná Hodinová veža a hradbový múr. Cieľom obnovy je jej konzervácia a čiastočná rekonštrukcia a zároveň sprístupnenie 4 nadzemných podlaží pre účely muzeálnych expozícií. Projektový zámer Obnova hodinovej veže a západného hradbového múru bude prebiehať v roku 2025 a predpokladané výdavky

sú vo výške približne 1,23 milióna eur. Od požiaru hradu v 18. storočí veže chátrala, v 70. rokoch 20. storočia prešla pamiatkovou obnovou architekta Karola Chudomelku, na ktorého návrhy odkazuje plánovaná obnova. Autormi architektonického návrhu sú Peter Nižnanský a Marek Bulej. V rámci EHMK sa budú rekonštruovať aj ďalšie časti na hornom aj dolnom hrade. TSK pripravuje päť projektov vrátane týchto.

Gabriela Stoklasová

MEMORANDUM ŽUPY A ÚRADU VLÁDY SR

Trenčiansky samosprávny kraj a Úrad vlády SR spolupracujú v oblasti prevencie a podpory kritického myslenia stredoškôľakov.

Podpísané memorandum sa zameriava najmä na prevenciu a podporu kritického myslenia, mediálnu výchovu, ochranu ľudských práv, prácu s informáciami, boj proti dezinformáciám, konšpiráciám a

ďalším online hrozbám, a to pre študentov stredných škôl v zriaďovateľskej pôsobnosti samosprávneho kraja. Pôjde o organizovanie vzdelávacích workshopov, seminárov, diskusných panelov či prednášok. Kooperáciu nadviazal kraj a Úrad vlády SR aj za účelom budovania povedomia o problematike v územných samosprávach. Milan Petřík

DEŇ OTVORENÝCH DVERÍ AJ S TORTOU

Úrad Trenčianskeho samosprávneho kraja po roku opäť otvoril svoje dvere dokorán a energickou bubnovou show v podaní Campana Batucada privítal stovky návštevníkov. Októbrový pondelok sa však niesol v duchu tradícií a remesiel, pre hostí bola pripravená ochutnávka toho najzaujímavejšieho a najkrajšieho, čím sa náš kraj môže popýšiť. Takýto bol Deň otvorených dverí na TSK.

Rekordný počet návštevníkov si vďaka trenčianskej Strednej odbornej škole obchodu a služieb nenechal ujsť tradičné jedlá či remeslá, ktoré sa spájajú s Trenčianskym krajom. Nechýbali výtvyry remeselníkov, klientov župných zariadení sociálnych služieb, zamestnancov kultúrnych inštitúcií ani šikovnosť žiakov stredných škôl. Už tradične sa obľube tešil zdravotnícky kútik, ale aj aktivity pre

deti, ktoré očarila práca dobrovoľných hasičov.

Návštevníci spoznali najzaujímavejšie krajské projekty ako Hokejová akadémia, zmodernizované Gastrocentrum či zrevitalizovaný Draškovičov kaštieľ v Čachticiach. V tento deň uviedli do života aj novú publikáciu Trenčianskeho múzea o Matúšovi Čákovi Trenčianskom a predstavili projekt Trenčín 2026. V rámci dňa sa prezen-

tovali aj organizácie, s ktorými kraj dlhodobo spolupracuje, hostia DOD sa mohli stretnúť s obdivuhodnými športovcami a paralympionikmi. Toto všetko doplnil skvelý hudobný program v podaní akustického koncertu Barbory Piešovej a sladká bodka na záver od jednej z najznámejších cukrárok. Tortu pre Deň otvorených dverí pripravila Jozka Zaukolcová.

Radovan Stoklasa

POKORIL TRANGO TOWER, ALE ŠKALKA HO STÁLE BAVÍ

Michal Mikušinec (23), je najmladší z trojice Slovákov, ktorí spolu so svojim českým kolegom ako prví zdolali Trango Tower. Ide o najvyššie položenú vežu sveta, ktorej vrchol dosahuje 6 254 metrov nad morom. Vo výprave na ikonický monument v pakistanskom Karakoram pritom boli až dvaja mladí muži z Trenčianskeho kraja. Tomáš Buček a spomínaný Michal Mikušinec. O expedícii bude Michal aj s vedúcim výpravy Martinom Krasňanským hovoriť počas 19. ročníka festivalu HoryZonty.

Ako sa Trenčan zo Sihote dostane na kolmú skalú do Pakistanu?

Pozvali ma (smiech). Bol to dlhší, v podstate 16-ročný proces, kým človek začne liezť na vyššie kopce.

Kde ste trénovali?

Pre mňa je tréningovým miestom stále Skalka. Je to blízko pri Trenčíne a tu som aj začínal. Keď tak nad tým rozmýšľam, možno je zvláštne, že ma toto miesto stále baví, že sa sem aj po toľkých rokoch vždy vraciam. Cez týždeň si tam po práci odskočím na dve-tri hodinky. Trenčiansky kraj je však celkovo bohatý na skaly. Lokalita Manín, Súľov – ten je však momentálne zakázaný, pri Prievdži zas Hrádok, Vtáčnik, Sekaniny, v zime chodíme s čakanmi na zamrznutý ľad v dedinke Krivoklát.

Bolo horolezectvo vaším snom? Mali ste horolezecký idol, vďaka ktorému ste sa dostali na skaly?

Ako osemročný som šiel okolo Skalky a s nemým úžasom som sa pozeral na chalanov, ktorí

tam liezli. Nieкто si ma všimol, či si to nechcem vyskúšať. Požičali mi to, ukázali a vtedy ma to chytilo. Aj teraz sa ľudia vďaka cyklotrase pristavia a sledujú nás na skale.

Skalka je vašou srdcovkou už 16 rokov. Vie vás aj teraz niečím prekvapiť?

Som tam každý týždeň, Skalka ma už neprekvapí asi ničím. Aj keď sú to tie isté pohyby, stále ma to baví. Do toho sa stretávam s ľuďmi, ktorí sú mi blízki, s ktorými mám rovnakú záľubu.

Stretávate sa náhodne alebo organizovane?

Väčšinou náhodne, ale sme komunita ľudí, ktorí si vždy majú čo povedať.

Dá sa počas lezenia rozprávať?

Šice obmedzene, ale dá sa :))

Za sebou máte vrchol doterajšej lezeckej kariéry. Trango Tower ste zdolali ako prví Slováci. Dá sa tento zážitok s niečím porovnať?

Je to veľmi špecifické, celkovo kombinácia nadmorskej výšky, veľkosť steny, počasie. Pôvodne sme chceli ísť voľne, ale pre nepriazň počasie sme to museli skombinovať s technickým lezením.

O pár dní sa začína festival HoryZonty. Tentoraz budete aj na pódiu hovoriť o pakistanskej expedícii.

Tento festival mám rád, je to tradičná spoločenská lezecká akcia. Ale čoraz viac prichádza aj laická verejnosť a zoznamuje sa s týmto krásnym športom.

Nechali ste sa inšpirovať niekým alebo niečím, čo ste videli na HoryZontoch?

Pre mňa je to osoba Jara Dutku. On bol môj prvý kouč, on sám bol prvý, ktorý v Pakistane vyliezol na vedľajšiu stenu Great Trango a celkovo ma inšpiroval.

Čo pre vás znamená lezenie?

Je to zodpovednosť, disciplína. Nieкто hovorí o slobode, ale ja som sa na Trango Tower necítil ani trochu slobodne. Najdôležitejšia je disciplína, človek si musí dať pozor aj na to, aby mu nenamokli ponožky. Aj to môže byť veľký problém.

Aké je vaše civilné zamestnanie?

Momentálne robím v telekomunikáciách, staviame vysieláče. Takže opäť som vo výškach.

Gabriela Stoklasová,
foto: festival HoryZonty

Trenčín región, župný magazín s prílohou o cestovaní, číslo: 5/2024, ročník IX., vychádza každé 2 mesiace, vyšlo: 4. 11. 2024.

Vydáva: Trenčín región – Krajská organizácia cestovného ruchu, K dolnej stanici 7282/20A, 911 01 Trenčín, IČO: 42377897, poštová adresa: Trenčín región – Krajská organizácia cestovného ruchu, K dolnej stanici 7282/20A, 911 01 Trenčín. Redakčná rada: Pavol Štefčík, Lenka Kukučková, Ján Drha. Redakcia: Radovan Stoklasa – šéfredaktor, Gabriela Stoklasová, Nina Osvaldová, Milan Petrik, Barbora Jurenová, Ivan Števkó, Ján Král. Foto: Radovan Stoklasa, archív redakcie – ak nie je uvedené inak. Kontakty – email: redakcia@trenclinregion.sk, web: www.trenclinregion.sk. Náklad: 115 000 ks, distribúcia v Trenčianskom samosprávnom kraji: obce do 3000 obyvateľov – do schránok, obce a mestá nad 3000 obyvateľov: OcÚ, MsÚ.

Zaregistrované na MK SR, EV 5360/16, ISSN 2453-7942. Autorské práva vyhradené – použitie len so súhlasom vydavateľa.

Dostupné online: www.trenclinregion.sk, www.tsk.sk